



TLAČOVÁ SPRÁVA

Lesníci si pripomínajú 150 rokov samostatnosti

V Banskej Bystrici, 17.05.2021

- Štátny podnik pri tejto príležitosti pripravil viacero aktivít

LESY SR, š.p., si pripomínajú významné výročie: 150 rokov odvtedy, čo lesníctvo funguje ako samostatné hospodárske odvetvie.

Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Ján Mičovský poznamenal: **„sedemstoročná lesnícka história má veľa mílnikov, 150. výročie osamostatnenia od baníctva medzi ne rozhodne patrí. Som rád, že lesníci na túto udalosť nezabudli, pretože poznanie vlastnej histórie je kľúčom k zdarnej budúcnosti. Som presvedčený, že bez lesníckeho umenia, vďaka ktorému sa lesy na Slovensku zachovali, by takáto budúcnosť nebola možná.“**

Drevo bolo v minulosti dôležité pre baníctvo, hutníctvo, sklárstvo aj potravinárstvo. Do 15. storočia sa ťažilo ľubovoľne, bez zabezpečenia obnovy vyťažených porastov. Zásadným bol predpis Márie Terézie z roku 1769, ktorý určoval poriadok pri rúbaní dreva, tiež to, ako sa majú pestovať nové lesy a ako z nich zabezpečiť trvalý úžitok, dnes nazývaný trvalo udržateľný rozvoj.

Nevyhnutnou podmienkou rozvoja moderného lesníctva bol pokrok vedy a školstva. Začiatkom 19. storočia bol na Baníckej akadémii v Banskej Štiavnici založený samostatný Lesnícky ústav, neskôr škola zmenila názov na Banícku a lesnícku akadémiu a lesníctvo začalo vystupovať z tieňa banskej činnosti. V roku 1871 vydalo uhorské ministerstvo financií dekrét, ktorým sa na základe panovníkovho súhlasu oddelila správa baní od správy lesov- lesníctvo sa vydalo na cestu samostatného hospodárskeho vývoja, nezávislého na baníctve a priemysle.

Ako zdôrazňuje kurátorka Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene Tatiana Figurová, **„osamostatnenie lesníctva od baníctva pred 150 rokmi znamenalo novú kvalitu vo vzťahu človek a les. Ako samostatné hospodárske odvetvie začalo lesníctvo vracat lesu to, čo mu predtým spoločnosť vzala a vďaka čomu sa dnes Slovensko pýši rastúcou lesnatosťou, pôvodnými pralesmi a stále sa vyvíjajúcim vyspelým lesným hospodárstvom.“**

Završením úspešného osamostatnenia lesníctva sa stala výstavba novej budovy lesného riaditeľstva v Banskej Bystrici. Po asanácii vyrástla symbolicky na mieste starého Kammerhofu. Generálny riaditeľ štátneho podniku LESY SR Tomáš Čuka: **„popri bežnom chode štátneho podniku si vážime históriu a našich predchodcov, ktorí sa zaslúžili o to, aby sa lesníctvo vybralo správnym smerom. Od prelomu 19. a 20. storočia až doteraz lesnatosť Slovenska rastie.“** Kým v polovici 19. storočia bola lesnatosť na úrovni 28 %, dnes je to 41 %.

Štátny podnik LESY SR pripravil pri tejto príležitosti viacero aktivít. Na budovách generálneho riaditeľstva v Banskej Bystrici, Lesníckeho a drevárskeho múzea vo Zvolene, ale aj na všetkých budovách lesných správ a odštepných závodov, ktorých je 25, budú osadené tabule, označujúce tento významný mílnik. Vo vstupnom priestore generálneho riaditeľstva bol obnovený pamätný panel venovaný Josefovi



TLAČOVÁ SPRÁVA

Opletalovi, ako významnej osobnosti česko-slovenského lesníctva, ktorý sa zasadil za potieranie akejkoľvek korupcie a presadzovanie pokrokového spôsobu obhospodarovania lesov.

Na koniec leta je naplánovaná výstava venovaná tomuto výročiu s názvom Lesnícke letokruhy a na jeseň by sa do výklenku priečelia budovy generálneho riaditeľstva LESOV SR mala vrátiť patrónka- socha Panny Márie.

K osamostatneniu lesníctva došlo v roku 1871 dekrétom vydaným uhorským ministerstvom financií. Ním sa na základe panovníkovho súhlasu odčlenili od správy Hlavného komorskogrófskeho úradu majetky a lesy a na ich spravovanie sa v Banskej Bystrici ustanovilo Riaditeľstvo majetkov, čím sa oddelila správa baní od lesnej správy. Aby lesy spravoval len kvalifikovaný personál, lesný zákon navyše predpisoval špecializované vzdelanie. Kvalita práce v štátnych lesoch Rakúsko-Uhorska bola príkladom pre majiteľov neštátnych lesných porastov.